

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью Йорку (212) 227-4125
УНСоюз: (201) 451-2200
з Нью Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 275. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 14, 1977 No. 275. VOL. LXXXIV.

ТРЕТІЙ СКВУ ВІДБУДЕТЬСЯ В НЬО ЙОРКУ В ЖОВТНІ 1978. ЕКЗЕКУТИВА І КРАЙОВА РАДА УККА ВІДБУЛИ ЗАСІДАННЯ, ІНЖ. І. ОЛЕКСИН ПЕРЕБРАВ ПОСТ ЕКЗЕКУТИВНОГО ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА

Нью Йорк. — Третій Конгрес Вільних Українців відбудеться в жовтні наступного 1978-го року в Нью Йорку, згідно з домовленістю між Екзекутивною УККА і Президією Комітету Українців Канади — по інформував ред. Ігнат Білінський, секретар УККА, Екзекутив під час пленарного засідання, яке відбулося тут у власному приміщенні минулої суботи, 10-го грудня, в передполудневих годинах, попереджаючи засідання Крайової Ради УККА, що відбулося там же після полудня. Згідно з інформацією, справа місяця Третього СКВУ була предметом деякої різниці поглядів між УККА і КУК, Президія якого початково пропонувала, щоб цей Конгрес знову відбувся в Торонті, як і попередній. Перший СКВУ, як відомо, відбувся в Нью Йорку в середині листопада 1967-го року, а Другий в Торонті на початку листопада 1973-го року. Президія КУК — інформував ред. І. Білінський — погодилася, щоб Третій СКВУ відбувся в ЗСА із цим порозумінням, що Президія Секретаріату СКВУ, із включенням членів з Америки і Європи, матиме більше свій осідок в Торонті. Місце Третього СКВУ в ЗСА вирішила вже Екзекутива УККА, поголившись на Нью Йорк. Друга пропозиція була, щоб цей Конгрес відбувся у Вашингтоні.

Під час суботніх нарад Екзекутиви і Крайової Ради УККА прийшло також до ротаційної зміни на пості екзекутивного віцепрезидента УККА, згідно з ухвалою минулої суботи XII Конгресу Українців Америки. Після Конгресу і цього року що функцію виконував головний пресдиректор УНС Іосип Лисогір, а в наступному році її виконуватиме головний пресдиректор УРСОЮЗу інж. Іван Олексин, якому цей ключовий пост в УККА передав п. І. Лисогір формально під час наради Крайової Ради, далішими нарадами якої проводив інж. Олексин.

Крайова Рада на цих своїх нарадах віддала окрему увагу справі українського

початкового і середнього парадіального католицького шкільництва, про яке доповідала президент Мейнор Джуніор Коледжу Сестра Клара та, у зв'язку з доповіддю, українському шкільництву взагалі. Про нову проблему, згідно з новим аспектом постійної проблеми, опіки над новими поселенцями доповідав коротко в імені ЗУАДКомітету проф. д-р Богдан Гнатюк, зокрема закликаючи УККА і через нього всю громаду до збільшеної жертвенності на цілі ЗУАДК з нагоди цьогорічної Коляди.

Дальші наради Крайової Ради виповнило звітування членів Президії Екзекутиви: президента УККА проф. д-ра Лева Добрянського, екзекутивного віцепрезидента Іосипа Лисогіра, віцепрезидента для справ молоді пані Слави Рубель, скарбника п-ї Уляни Дячук, адміністративного директора мгра Івана Базарка, редактора „Українського Кварталника“ д-ра Володимира Душинка, який звітував також про завантажений стан заплянованої два з половиною роки тому книги про українське поселення в Америці, та тимчасового інформаційного Бюро УККА у Вашингтоні інж. Юрія Нестерчука. Запропонований скарбником пані Уляною Дячук та схвалений Радолом бюджет УККА на 1978-й рік передбачає 205,000 доларів прибутку і видатків, а запропонований Екзекутивом (реферував мгр Базарко) план діяльності наголошує зокрема на оборону людських прав в поневоленій Україні, стабілізація та поступове поширення праці Інформаційного Бюро у Вашингтоні, використання для поширення української правди історичних річниць, відновлення підтримки та переведення Третього СКВУ, поширення публікаційної активності та ряд інших завдань.

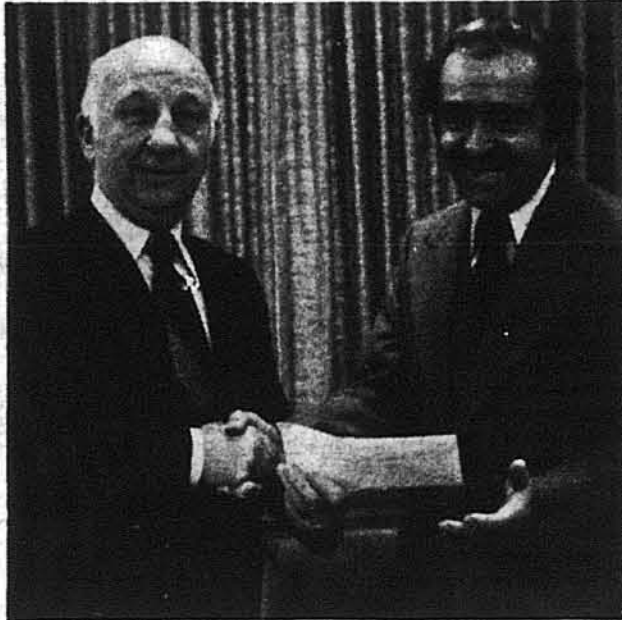
Наради, що їх відкрив та ними частинно проводив дотеперішній екзекутивний віцепрезидент Іосип Лисогір, закрав уже його наступник на цьому пості, інж. Іван Олексин.

Союзіві і громадські справи були темою нарад Округи УНС в Нью Йорку

Нью Йорк, Н. Й. (в.д.). — В п'ятницю, 9-го грудня ц. р., тут у приміщеннях Українського Народного Дому відбулася чергова організаційна нарада представників Відділів УНС ньюйоркської Округи з участю головних урядовців, Окружної Управи, секретарів й інших урядовців Відділів та багатьох заінтересованих працюю УНС членів. Наряду формально відкрив голова Окружного Комітету Микола Хоманчук і привітав, в першу чергу, головних урядовців — головних пресдиректорів УНС Іосипа Лисогіра, заступника головного пресдиректора д-ра Івана Фліса, заступницю головного пресдиректора пані Марію Душину, головного секретаря Володимира Соханя, головного контролера мгра Івана Винника і Окружного організатора, Василя Орхівського, який постійно бере участь в нараді Округи, як також усіх секретарів та урядовців Відділів, яких він просив докласти максимум зусиль, щоб хоч на 75 відсотків виконати призначені

СВ. О. МИКОЛАЙ В
ДЖЕРЗІ СІТІ

Джерзі Сіті. — Місцева Школа Українства Товариства „Рідна Школа“ влаштує тут в суботу, 17-го грудня у великій залі Українського Народного Дому при 90 Фолд Авеню 6-й вечір традиційну „Зустріч зі св. Отцем Миколаєм“. В Програмі сценарію „Загублений лист“, у виконанні учнів школи. Миколаївська пошта буде відкрита від 4:30 до 5:45 по полудні.

Зміна варті: дотеперішній екзекутивний віцепрезидент УККА п. Іосип Лисогір (ліва) передає даліше ведення нарад Ради Директорів УККА своєму наступникові інж. Іванові Олексині.

ПКУС ЗАПОВІДАЄ ТРЕТІЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД

Кембридж, Масс. (мюб). — Від 2 до 4 червня 1978 р. в Гарвардському університеті відбудеться Третій Науковий З'їзд Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) при Українському Інституті Гарвардського університету (УНІГУ). Як і в минулих роках, до участі в Науковому З'їзді ПКУС з доповідями на українознавчі теми з ділянки української мови й літератури, суспільних наук і біобібліографії запрошуються науковці-професори американських, канадських та європейських університетів. Однею з головних тем цього Наукового З'їзду ПКУС буде справа українського правосуддя.

Членами Постійної Конференції Українських Студій при УНІГУ можуть бути науковці — університетські професори, які займаються українознавчими дослідженнями. Своє членство в ПКУС вони зберігають через активну участь у щорічних наукових з'їздах ПКУС. Кожного року ПКУС відбуває свій Науковий З'їзд на Гарвардському університеті, а крім того

влаштує різні наукові імпозити також і в інших наукових осередках.

Постійна Конференція Українських Студій при УНІГУ складається з трьох відділів: мови й літератури (голова — проф. Богдан Романенчук, університет Ніагари, Ніагара, Н. Й.), суспільних наук (проф. Микола Богатюк, Ле Мойн коледж, Сиракузи, Н. Й.), та біобібліографії (д-р Андрій Турчин, університет Індіани, Блумінгтон, Інд.). Головою ПКУС є проф. Микола Богатюк, а координатором — проф. Омельян Прицак, директор УНІГУ.

Свою участь в Третім Науковому З'їзді Постійної Конференції Українських Студій при Українському Інституті Гарвардського університету (УНІГУ) і назви пропонування доповідей та панелів слід зголошувати до голів відділів або до голови ПКУС: проф. Мирко Богатюка, Ле Мойн коледж, Сиракузи, Н. Й. 13214. Всі сесії і наради Наукового З'їзду ПКУС відкриті для громадянства.

Вручено цьогорічні Нобелівські нагороди

Стокгольм/Осльо. — В суботу, 10-го грудня, в Стокгольмі вручено цьогорічні Нобелівські нагороди, які були проголошені в жовтні. Між цьогорічними нобелівськими лауреатами є п'ять американських громадян.

В Стокгольмі три американці, д-р Розалін Ялов з Ветеранського шпиталю в Бронксі, Н. Й., д-р Роджер Гільмен з Інституту Салка в Ля Жолла, Каліфорнія та д-р Андрій Шалі з Тулейського університету в Нью Орліні, Луїзіана, одержали нагороди в ділянці медицини за їхні дослідження щодо ролі гормонів у хемічних функціях людського тіла.

В ділянці фізики цьогорічну Нобелівську нагороду дістали д-р Філіп Андерсон з „Бел Телефон“ лабораторії в Нью Джерзі, проф. Джон ван Влек з Гарвардського університету та проф. Невіл Мотт з Кембриджського університету в Англії за їхні дослідження щодо електронічних машин, включно з компютерами.

Нагороду в ділянці хемії одержав проф. Ілля При-

гогін, уродженець Москви, який викладає у Вільному університеті в Брюсселі і співпрацює з Тексаским університетом в ЗСА. Він одержав нагороду за його працю в ділянці термодинаміки.

В ділянці економіки цьогорічну Нобелівську нагороду призначено проф. Бертілово Оглінової, колишньої лідерки Шведської Ліберальної партії, та д-рові Джеймсові Мідові, колишньому професорові Кембриджського університету в Англії, за їхній вклад у теорію щодо міжнародної торгівлі та інвестицій капіталу.

Еспанський поет Вісенте Алейхандре, якому минуло 79 років життя, одержав цьогорічну премію в ділянці літератури, але з уваги на слабе здоров'я не міг прибути до Стокгольму на формальну церемонію вручення Нобелівських нагород.

Того самого дня, в суботу, 10-го грудня, в Осльо, Норвегія, вручено цьогорічну Нобелівську Нагороду Миру організації Міжнародна Амністія, яка вис-

СОВЕТИ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ ПРАВ ЛЮДИН ЧЕРГОВИМ ЇХ ЗАПЕРЕЧЕННЯМ

Москва. — Кореспондент „Нью Йорк Таймсу“ Дейвід Шпілер інформувє в газеті з 11-го грудня ц. р., що Советський Союз, відмічуючи „День Прав людини“ у річницю проголошення Організацією Об'єднаних Націй Декларації Людських Прав, поставив під домашній арешт понад 20 дисидентів, а органи КГБ перетяли телефонічні сполучення до їхніх мешкань і застрашували дисидентів, що „п'яні хулігани“ нападуть на них, якщо хтось відважиться влаштувати протестатійні демонстрації чи навіть мирні маніфестації на сквері Пушкіна. В той день контролювана Компартією преса (іншої в Советському Союзі немає) була переповнена статтями, які засуджували порушення прав людини в „З'єднаних Штатах Америки, а орган КПСС „Правда“ вихваляла „свободу, права людини, демократію і соціальну справедливість“ в Советському Союзі. В тому самому часі, коли „Правда“ в інші советські газети вихваляла советські „свободи“, цивільні агенти КГБ забирали свої позиції перед помешканням понад 20-ох дисидентів, які планували відбутися перед пам'ятником Пушкіна мирну протестатійну стійку, продовжуючи традицію, яка розпочалася в Москві ще в 1966 р. і повторювалася кожного року в День Конституції, який припадає на 5-го грудня, щоб таким способом відмітити, що советська влада ламає власну конституцію. Цього року, у зв'язку з новою конституцією, яка була прийнята 7-го жовтня ц. р., протестну стійку пересунуто на 10-го грудня, тобто на день відзначення у цілому світі Декларації Людських Прав ООН, прийнятої Генеральною Асамблеєю ще в 1948 році.

Помімо того, що в протестатійній стійці не взяли участі такі визначні дисиденти, як академік Андрій

Сахаров, стійка відбулася з участю біля 25-ох учасників, чоловіків і жінок, за рухами яких слідили боєць ще раз стільки агентів КГБ як тісним колом оточили демонструючих, які, знявши шапки, мовчки стояли біля пам'ятника Пушкіна кілька хвилин. Протестатійна стійка закінчилась тільки тоді, коли надійшли підкріплення уніформованої поліції, яка наказала демонстрантам розійтися. Деякі перехожі москвичі зупинилися, схилили також голови в мовчанні і втирали сльози з очей. На місці протесту було також багато закордонних кореспондентів. Сахаров на демонстрації не було. Існує правдоподібність, що його квартиру заблокували агенти КГБ. Олександр Іванченко і Юрій Грім внесли були формальне прохання до міської управи на відбуття демонстрації, але їм тільки відповіли, що „хулігани“ можуть на них напасти і буде „кров“, хоч формальні відмови не було, бо обидва апіканти покликалися на відповідні статті советської конституції. Між тими, які знаходилися під домашнім арештом, був Григорій Владіміров, письменник по фаху, який очолює тепер Відділ Міжнародної Амністії в СССР. Інші, які були під контролем, це А. Сахаров, В. Слєпак, Наум Майман та інші. Чотирьох дисидентів арештували агенти, бо вони перебували покинути свої мешкання з метою взяти участь в демонстрації.

В неділю, 11-го грудня, агенти КГБ припинили домашній арешт. Також звільнено з ув'язнення Александра Подрабінєка, який був тимчасово притриманий поліцією. Закордонні кореспонденти вважають, що Москва, обмежуючи участь дисидентів в маніфестації, хотіла мабуть показати, що дисидентський рух в СССР значно зменшився.

ЄГИПЕТ ТА ІЗРАЇЛЬ НЕ ПІДПИШУТЬ СЕПАРАТНОГО МИРУ

Каїр/Єрусалим. — У розмові з державним секретарем Сайрусом Венсом, який минулої п'ятниці, 9-го грудня, розпочав 6-денну поїздку по країнах Близького Сходу, єгипетський президент Анварель-Садат та ізраїльський прем'єр Менахем Бегін обіцяли не підписувати сепаратного миру, підкреслюючи, що наради в Каїрі мають підготувати шлях до загальної Женевської мирної конференції.

Вене розмовляв із Садатом минулої суботи в Каїрі, а наступного дня відбувся у Єрусалимі нарада з прем'єром Ф'їном. Він має

ще відвідати Йорданію, Ліван, Саудівську Аравію та Сирію, щоб в такий спосіб підтримати мирний діалог президента Садата з Ізраїлем, тобто, переконали поміркованих арабських лідерів так прилучитися до єгипетсько-ізраїльських переговорів, але також одержати запевнення, що Каїр і Єрусалим не підпишуть сепаратного миру.

Президент Садат і секретар Венс на спільній пресовій конференції заявили, що каїрська нарада має бути тільки підготовкою до Женевської конфе-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Два советські космонавти знову пробують злучитись з космічною лабораторією

Москва. — Два советські космонавти, полковник Юрій Романенко і Григорій М. Грецько, перебувають від суботи, 10-го грудня ц. р., у міжпланетних обшарах, виконуючи покладані на них завдання і, як твердять закордонні кореспонденти, поправляють рекорд ранішніх полетів, які закінчувались неуспішно. Два місяці тому два советські космонавти, не виконавши місії, musiли повернутися на землю, не сполучившись з науковою лабораторією, яка кружляє докола землі вже відлава. Терпіший полет має мабуть те саме завдання, сполучитись зі станцією Салют-6, правдоподібно на протязі початкових днів цього тижня. Ракета, якою

вилетіли в орбіту згадані космонавти, важить 30 тонн і, згідно з інформацією советської контрольної станції „Байконур“ в Центральній Азії, все функціонує добре, космонавти почуваються добре, а погляд ракети ясно видно на телевізійних екранах в Советському Союзі. Пресові агентства інформують, що в неділю, 11-го грудня ц. р., „Союз-26“ кружляє вже докола лабораторійної станції, а обидва космонавти готуються до переходу до лабораторії, яка кружляє 170 миль понад землею. Советська преса присвячує цьому новому полетові космонавтів багато уваги і хвалиться новими успіхами в космонавтич-

ЗВЕРНЕННЯ ПАТРІАРХА ЙОСИФА

При Божій допомозі та завдяки великій жертвенності відданого і вірного українського Божого люду на поселеннях, Патріарх Української Помісної Католицької Церкви набув дотепер такі добра й установи, як собор Святої Софії в Римі, Український Католицький Університет і його філії на поселеннях, храм св. мучеників Сергія Вахха з патріаршим двором і Музеєм, Студію; провадив допомогую акцію на розбудову церков і монастирів та проявив велику видавничу діяльність. Ці здобутки і ця праця мусять бути не тільки забезпечені для грядучих поколінь, але мусять мати змогу рости і розвиватися, щоб сповнити великі і важкі цілі, які ми перед собою поставили для нашої Церкви і Батьківщини. Нашим завданням є подбати про майбутнє існування і збільшену діяльність тих інституцій і дій. Цей важкий обов'язок ми всеціло поручили Товариству Святої Софії та центральному (матірному) в Римі як і Крайовим Товариствам-Корпораціям Свята Софія в ЗСА, Канаді, Англії та інших країнах, де вони ще постануть. Товариство Свята Софія, як правому власникові патріаршських інституцій і дібр ми поручили також створення для цього необхідної фінансової бази — Патріаршого Фонду.

Закликаємо Духовенство і вірних, а особливо тих, що зорганізовані в Товариствах, при церковних братствах, патріархальному русі, мирянських організаціях, піддержати Товариство Свята Софія, щоб нею адміністрований Патріарший Фонд став в найкоротшому часі матеріальною основою для дальшої творчої діяльності нашої Церкви і народу. Така підтримка є в дусі спільної великої цілі — єдності і добра нашої Церкви і народу, та в дусі наших великих відповідальностей.

Дано в Римі, 12 листопада 1977

† ЙОСИФ
Патріарх і Кардинал

ОТЕЦЬ В. РОМАНЮК ДЕМАСКУЄ ЧЕРГОВИЙ СОВЕТСЬКИЙ ОБМАН

Нью Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо текст поширеного у самвидаві звернення о. Василя Романюка до Президії Верховної Ради СССР. Отець Романюк перебуває в Мордовських торах, заарештований на 10 років позбавлення волі і 5 років заслання.

на тій лише підставі, що його батько „злочинець“. Але всім, а особливо тим, хто оточував мене в житті, добре відомо, що я не вчинив жадного злочину. Саме через це мене судили в чотирьох стінах, потайки від людей.

„До Президії Верховної Ради СРСР
Відкритий лист.

Ви видали указ, згідно з яким до особливо небезпечних рецидивістів, у тому числі і до політичних в'язнів, може бути застосоване умовне звільнення. Відомо, що політичними радянськими в'язнями займається КГБ. Люди, що належать до їхньої юрисдикції, будуть спрямовані в певні місця під особливий нагляд і на примусові роботи. Таборів вихователів називають указ черговим гуманним актом радянської влади. Нам кажуть: „Якщо там буде вести себе ввічливо, то на рекомендацію трудового колективу, вас можуть звільнити із заслання“. Поводитися ввічливо — це визнати свою провину і засудити свої погляди. Одним словом, цей камуфляж розрахований на облудження міжнародної суспільності і тому я вважаю моїм обов'язком заявити рішучий протест проти цієї комедії. І коли до мене буде силоміць застосований цей Указ, я однаково не припиню боротьби проти вчиненого наді мною беззаконня. Я вимагатиму повної реабілітації і притягнення до кримінальної відповідальності тих, які зфабрикували проти мене політичний процес.

Я заявляю: антирадянською діяльністю я не займався і не збираюся займатися. Я тільки захищаюсь проти насильства і беззаконня наді мною і мою родиною. Мого сина, наприклад, виключили з Львівського університету

Батько мій загинув у Сибірі від голоду й каторжної праці, а 13-річного брата вбили сталінські карателі. Мене реабілітували за першою судимістю, а другу — таборову — я отримав 1946 року тільки за те, що нарікав на першу.

Але не вважаючи на все це, мене оголошують тепер особливо небезпечним рецидивістом, та ще й кажуть: „Ти — церковник, тебе ніхто й слухати не стане!“. І дійсно, мене ніхто не слухав, зробили як хотіли, але одного зробити не змогли — це приховати правду від народу, як це робили в минулі часи.

А тепер радянський уряд придумав Указ, яким хоче змусити невинно засуджених визнати свою провину і тим самим приховати черговий злочин супроти людини. Через те я вважаю цей указ за протигуманну спробу, яка закріплює поточення прав людини в нашій країні, бо застосування його не полегшує долі політичних в'язнів, а навпаки, принижує їхню людську гідність і дає каральним органам змогу в нових специфічних обставинах вживати відносно кожного репресованого акти насильства й терору. Саме на цьому ґрунті я і змушений відкинути цей Указ, бо не хочу бути причетним до відвертого обдурювання міжнародної суспільності. Відомо, що будь-які укази, створені радянським урядом, завжди мали на оці тільки демагогічну мету, а конкретної користі народові не приносили ніколи.

Священник Василь
Романюк

Відкрито нові джерела нафти в Синаї

Жидівське Телеграфічне Агентство повідомляє, що ізраїльський уряд і приватні нафтові компанії до експлуатації нововідкритих джерел нафти в затоці Суезу на окупований частині Синайського півострова. В яких 500 мільйонів фунтів призначить уряд для верчення джерел в 1978 році. Міністер нафтових справ Ішак Мозаї сказав, що відкриття нафти не буде перешкодою для єгип-

етсько-ізраїльських переговорів. Якщо Ізраїль віддасть Єгиптові Синайський півострів, то нафту для Ізраїля будуть спроводжувати рурями. Він виявив, що нафта стала вихватити 25-го листопада в четвертій годині ранку. Нове джерело дає приблизно 130 бочок нафти на годину. Якщо дальші верчення виявлять досить нафти, Ізраїль продаватиме нафту чужим країнам.

Несправедливість треба направити

Найвищий Суд США недавно проголосив неконституційним закон Нью Йорк штату, що дозволяв стейтовому уряду призначувати 11 мільйонів доларів річно парафіяльним школам різних віровизнань, точніше, повертати тим школам гроші, які вони видали на книговодство і на переведення іспитів, що їх вимагає стейтова Шкільна Рада. Висловлюючи опінію 6-ох членів Суду, які голосували проти згаданого стейтового закону, суддя Поттер Стюарт сказав, що призначування цих фондів парафіяльним школам означало б, що "стейт підтримує релігію", як теж могло б спричинити "надмірне пов'язання уряду з релігійними справами".

Найновіше рішення Найвищого Суду щодо парафіяльного шкільництва — це ще один доказ до яких абсурдних екстрем члени того Суду доходять у своїх інтерпретаціях Першого Додатку до Конституції США. Той Додаток має на меті не допустити до того, щоб в США була створена якась "офіційна урядова релігія", яка одержувала б спеціальну фінансову підтримку з боку уряду, але Найвищий Суд вважає, що Додаток забороняє будь-яку допомогу парафіяльним школам, не зважаючи на те, що різні віровизнання мають такі школи, отже, немає загрози, що котресь з них стане "офіційною урядовою релігією".

Крім того, прихильники фінансової допомоги парафіяльним школам вказують на факт, що зразу після ратифікації Конституції в кінці 18-го століття багато стейтів між ними і Нью Йорк, постійно призначували допомогу для різних парафіяльних шкіл і ніхто з авторів Конституції та Першого Додатку до неї не протестував проти цієї допомоги.

Багато сучасних спеціалістів в ділянці конституційного права твердять, що не тільки парафіяльні школи повинні одержувати фінансову допомогу від стейтових чи федеральних урядів, але також щоб батьки, діти яких ходять до приватних парафіяльних шкіл, одержували податкові кредити з уваги на те, що вони фактично несправедливо мають подвійні видатки, бо платять за навчання своїх дітей у приватних школах, а крім того платять податки на підтримку системи публічних шкіл.

Ці батьки, посилюючи своїх дітей до парафіяльних шкіл, теж допомагають публічним школам тим, що запобігають переповненню в тих школах. Таким чином, також з уваги на цей аргумент, ці батьки повинні одержати податкові податки.

Була б велика шкода, якщо в США перестала б існувати сітка приватних парафіяльних шкіл, то батьки не будуть спроможні далі покривати кошти навчання своїх дітей у тих школах і в той самий час платити податки на підтримку публічних шкіл. Існуванню парафіяльних шкіл загрожує також те, що на підставі таких рішень Найвищого Суду, як відносно закону штату Нью Йорку, ті школи не можуть одержувати жадної фінансової допомоги від уряду, ані навіть зворотні за їхні видатки.

Багато американських педагогів правильно твердять, що існування сітки приватних парафіяльних шкіл — це дуже позитивне явище, бо ті школи збагачують шкільний навчальний процес у США своїми дещо відмінними методами навчання від тих, які існують в публічних школах, своїм наголошуванням духовних цінностей тощо і в такий спосіб причиняються до будучої різноманітності, замість до нецікавої стандартизації навчального процесу. Публічна і парафіяльна системи початкових і середніх шкіл не протирічать собі, а фактично доповнюють одна одну своїми відмінностями у плюралістичному американському суспільстві.

Тому треба робити всі можливі заходи, щоб члени Найвищого Суду змінили своє становище і вирішили, що приватні школи так повинні одержувати фінансову допомогу від урядів, а батьки, діти яких ходять до тих шкіл, повинні діставати податкові кредити. Найвищий Суд, який змінює своє становище щодо інших справ, може змінити його теж у справі урядової допомоги приватним школам, тим більше, що три члени того Суду під час голосування над згаданим ньюйоркським законом заявили за такою допомогою парафіяльним школам. Несправедливість треба направити.

Марія Барагура

ПОВОРОТ ТЕРНИСТИМ ХРИСТОВИМ ШЛЯХОМ

(Доповідь на вечорі 64-го Відділу США в пошану митрополита Андрея)

У споминах під заголовком "Молодість і поклоніння о. Романа Шептицького" (Вінніпег-Торонто 1965) мати майбутнього Князя Української Католицької Церкви графиня Софія з Фредрік Шептицької записала таке знаменне потрясіння визнання свого великого сина:

"Це була страшна хвилина, хоч вона тривала ледве декілька хвилин. Під час молитви оволоділо мною незвичайне пізнання-візія, такої могутності й величавості латинської Церкви, її криси й духовних скарбів, що мені здавалося, що я не можу від неї відірватися і поза нею не зможу служити Богові. І все почало хитатися й валитися в мені. Тоді я вчинив повне повернення до повної присяги Богові, цілковитого прийняття Його пресвятої волі й знову — все пішло — моя блискавка. Після блискавки наступили по собі неначе три удари грому, а тоді я відзискав повну свідомість і зрозумів, що Бог хоче мати мене серед Василів, а після цієї свідомості вернувся повний, досконалий спокій".

Це була переломова хвилина в житті молодого Романа Марії Александра Шептицького, коли він відкинув усі сумніви й вагання та безповоротно ступив на призначений Божим Провидінням шлях: зі світської людини стати духовником-ченцем, з римо-католика уніатом українського обряду, з магіата польської національності членом пригнобленого народу, його скромним і покірним слугою, хоч і на митрополичому престолі.

Постать свято-юрьського Святця, Слуги Божого Андрея, це найкращий наглядний доказ на істину, що в нас Церква й народ становлять одну нерозривну цілість.

Поруч історичної ролі, яку Митрополит виконав для організування релігійно-церковного життя, які її голова, цей Муж Провидіння поклав неоціненні заслуги в усіх

Дора Рак

ВИСЛІДИ ЖІНОЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В ГЮСТОНІ

Давно плянована американська жіноча конференція відбулася в Гюстоні від 18 до 21 листопада 1977 року. Це перша з країнних конференцій, які Світовий План Акції — адоптований в 1975 році в Мехіко Сіті — доручив жінкам організувати протягом Десяти Жіночого Поступу і Розвою (1975-1985), а Об'єднані Нації закликали уряди поодиноких країн дати підтримку таким акціям. Тож американські президенти — Джералд Форд, а опісля Джиммі Картер — покликали Жіночу Крайову Комісію Міжнародного Року Жінок, зложеної з визначних американських жінок, а Конгрес призначив 5 мільйонів доларів на переведення 56 стейтових і територіальних зборів та заключної Крайової Конференції. На запрошення Державного департаменту приїхали міжнародні гості з 60 країн, разом 90 жінок, щоб пригланутися цій першій конференції та скористатися довідками американських жінок у їх намаганнях усунути всі правні перешкоди для повної рівноправності.

Предметом ухвал був Американський План Акції, що складався з багатьох складних резолюцій, поділених на 26 точок, а які вже були предметом нарад і рекомендацій на стейтових і територіальних зборах. Якій ж частині конференції, якій майбутній план і далі йти? Барбара Джордан, репрезентант до Конгресу з Гюстона, кінчаючи свою промову, в якій провідною думкою було питання рівності і людських прав для жінок, сказала: "Що буде збирати? Що буде сіяти?".

Немов за цими словами скривався острах цієї розумної жінки перед наслідками імпульсу жіночого руху, що сягнув до коріння народу і до глибини проблем, та перед далекойдучістю запроєктованих резолюцій. Парафразуючи, можна б пригадати нашу народну мудрість: Що посієте, це й будете збирати!

Довгі і не раз бурхливі радість або протестами наради в присутності 2,000 голосуючих і дебатуючих делегатів різного віку, походження і кольору, і понад 10,000 гостей — закінчилися схваленням резолюцій із Плян. Деякі з них були доповнені поправками із залу, інші в цілості були заступлені новими внесеннями (субституціями), а все це згідно з правильним нарядом, що мав силу закону, і з парламентарним процедурою Роберта Рулс оф Ордера, які передісидіти, що змінялися до кожної сесії, точно перестерігали, користуючись порадою п'ятих постійно присутніх парламентаристок.

Здавалося б, що головніми були три резолюції: ЕРА, контролю репродукції (абортів), та сексуальна і пошуківна преференція, бо на них преса і телевізія, в

пошукуванні за сензаційністю, спеціально звертали увагу. Очевидно, що ці три проблеми є дуже важливі, бо затримають найбільш основні принципи: суспільні, етичні, релігійні, філософські, економічні. У відношенні до них загальна опінія є поділена, бо сильним групам прихильників реформи протиставляється не менш сильна коаліція противників її, при чому обидві групи стараються вплинути на своїх конгресових законодавців в однім чи другім напрямі, бо ж вони саме будуть рішати про зміну існуючих державних законів або уклад нових.

На перше місце висувається резолюція відносно ратифікації ЕРА (Equal Rights Amendment) це є 27-ої Поправки до американської Конституції відносно рівних прав для жінок — що мусить бути одобрена кількістю трьох чвертей стейтів до 21 березня 1979 року. Тепер бракує ще ратифікації трьома стейтами, хоча також і три стейти, де ратифікація вже перейшла, бажають її анулювати. Справа цієї поправки до конституції для сучасного феміністичного руху американських жінок переважала і тому теж гасло ЕРА було так сильно пропалагане вже на стейтових і територіальних зборах. На цій же конференції відносно резолюції була схвалена переважною більшістю голосів при акляції резолюції змодованої публіки. Дві інші сильно контрверсійні резолюції — в справі абортів і лесбійзму — стоять окремо і не слід їх ідентифікувати із ЕРА.

Конференція зайняла становище до всіх інших проблем і ухвалила відповідні резолюції, домагаючись усунення дискримінації, зрівняння в правах, установлення або збільшення правової охорони жінок, спеціальних юридичних, або федеральних і стейтових, фінансування різних програм. От для прикладу справи: в ділянці здоров'я, аскурації, соціального забезпечення домашніх господарств, едукації, праці; опіки над дітьми, старшими жінками, в'язнями; поправу статусу меншинних жінок; знущання над дітьми, побиття жінок, гвалтовання жінок; дискримінація в відношенні до лесбійок; фінансування з державних фондів абортів для неможливих жінок; міжнародних теренів, в арктичними і мистецьким світі, в пресі і інших засобах інформації, в статистичним переписі, ітп.

Рівночасно з конференцією в Сем Гюстон Колісею — в інших будинках Алберт Томас Конвенційного і Виставового Центру — відбувалися протягом чотирьох днів семінари, доповіді і лекції, зустрічі, артистичні продукції та сотні виставок. Через виставову залу, де приміщувалися й кафеетерії, (Закінчення на ст. 3-ій)

Любов Колєнська

АМАТОРСЬКА ФОТОГРАФІЯ В СССР

Передумовою, щоб мистецтво розвинулося у всю ширину, щоб у ньому відзеркалювалися найтонші нюанси психічного буття людини і щоб його творчі, кожен за власною вподобою і своїм стилем, змогли передати індивідуальну і тільки їм питому інтерпретацію різних форм життя — мусить бути незалежна, своєвідна творчість.

Мистецтво, як відомо, в розгалуженні на різноманітні творчість, включає і фотографію. В Європі і Америці вона чимраз більше популярна і в обставинах свободного розвою дозріває іноді до мистецьких шедеврів. Так воно діється у вітчизному світі. У СРСР, де уряд поклав свою руку на найменший індивідуальний прояв в мистецтві — примусуючи творити в соцреалістичному напрямку, фотографія, зокрема аматорська, представляється вбогою. Нещодавно редактор журналу "Популярна фотографія" Кеннет Полі, відідавши СРСР Союз з виставкою "Фотографія 3СА", спонсорованою Американською Інформаційною Агенцією, описав обставини, серед яких приходить працювати аматорам-фотографам у СРСР. Кеннет Полі вважає, що є дві основні причини, які призвели до великої вбогості фотографічного мистецтва в СРСР: перша з них — це низька якість фотографічного устаткування, друга — специфічна лінія політичної філософії уряду.

Зупинившись в Києві, про мешканців якого американський журналіст висловлюється як про росіян, бо чув тільки російську мову, з рамені Агенції він влаштував виставку, запрентувавши 400 фотографій. Щоб викликати більше зацікавлення цією виставкою, агенція запросила трьох відомих американських фотографів, щоб вони висвітлювали виставку і дещо розповіли групі советських спеціалістів фотографії про фотографування в США. Виставка вітшала великою популярністю і зацікавленістю, її ж бо щоденно відвідувало 14,000 глядачів.

Кеннет Полі у своїй статті стверджує: "Аматорам-фотографам приходить дуже важко в Росії. Я дізнався, що вони не мають ніякої можливості закупити німецькі (Хібащо зі Східної Німеччини) чи японські фотоапарати. Тільки професійні фотографи, зорганізовані в групи, можуть набувати фотографічних матеріалів, апарати і різне фотографічне устаткування із Заходу в спеціальній урядовій крамниці".

Полі звернув також увагу на те, що із-за незацікавленості советського уряду в покупках фотографічних матеріалів — фільми є дуже погані якості. Він дізнався, що існують тільки два фільми для аматорів-фотографів: 35 міліметровий

чорно-білий фільм швидкості АСА 80 і 160 та 35 міліметровий кольоровий прозорковий фільм швидкості АСА 40.

Згідно з поясненням Кеннета Полі, фільм не є замкнений у металевому патроні, він загорнений тільки в алюмінієвий папір, сумнівного забезпечення, і цей фільм треба зривати до касети, що її постійно нано-во вживають. Немає окремих інструкцій як фільм вживати — дані про швидкість фільму і час його викликання подані на коробці. У загальному, пише Кеннет Полі, фотографічні апарати, що їх виробляють у Советському Союзі, як і фотографічне устаткування, є старомодні і незграбні, але "від біди" їх можна уживати. Американський фото-журналіст дає ще більше, що в столиці України продукують фотографічний апарат "Київ", його можна дістати і навіть в остаточності вживати.

Існує теж клопіт з викликуванням фільму, байдуже чорно-білого чи кольорового. Можна б набути лише низької якості хемікалії, які є в такому згуслому стані що наперед, заки їх уживати, треба витратити час на розпущання їх в гарячій воді, і аж тоді вони придатні до вжитку.

Готових хемікалій немає — їх треба самому препарувати. Офіційна лінія советського уряду, — пише Кеннет Полі, — диктує, що "фотографія повинна служити для прогресу суспільства, а не як засіб творчого вислову". Як собі можна уявити, цей погляд, — зауважує Кеннет Полі, — рідко може викликати полет або оригінальність на фотографії. Однак, не зважаючи на ці всі труднощі і недомогання, в Советському Союзі існує широке зацікавлення фотографією.

Ще в Америці Кеннет Полі чув про різні обмеження советського уряду, але він в це не вірив, думаючи, що це така політична пропаганда. Приїхавши до Советського Союзу, він побачив, що советський уряд справді застосовує обмеження і то не тільки в самій фотографії, але й переносить їх на інші ділянки і ці обмеження відносяться не тільки до советських громадян, але й до туристів. Вперше він зустрівся з цим дивовижним, коли їхній літак перелетів понад советськими повітряними обширами і голосними пасажирів почули зненацька "пораду", щоб ніхто не робив знімок з вікон.

Пізнавши Кеннет Полі переконувався, що по цілому СРСР не можна фотографувати військових, промислових та залізничних об'єктів, включно з фабриками фотографічних устаткувань, що їх тут уряд вважає також за військові об'єкти. Йому особисто заборонили фотографувати фабрику з фотографічних апаратів.

В загальному журналіст

Лука Луція

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Юрій Семенко. Пам'яті В. А. Доленки. Союз Земель Соборної України — Селянська Партія. Мюнхен, 1975, стор. 416.

Треба ствердити, що Союз Земель Соборної України — Селянська Партія гідно шанувала свого голову Володимира Андрійовича Доленку, видавши цей товстий Збірник, в якому збережено матеріали не тільки про одну особу, але й про її "тривожні, небезпечні і трагічні часи", які заіснували були під час та після Другої світової війни в Україні та на скарбистині.

Редактором цього видання є Юрій Семенко, який дванадцять років тісно співпрацював із В. Доленком, і який написав три чверті цієї книжки. Спогади самого В. Доленки займають 26 сторінок, Кость Панківський називає В. Доленку "ентузіастом еднанні" (ст. 63—83), Митрополит Василь Липківський пише про Доленку як про "визначного діяча УАПЦ".

Ю. Семенко при кінці цього видання написав, що "Збірник Пам'яті В. Доленки" є лише канвою, яку — сподіваюсь використатись талановитий для творення величкого художнього полотна про долю української людини в ХХ столітті. Мої здібності недостатні, щоб відтворити образ В. А. в його всесвітності", який виходив із становища єдності українського народу, прагнув державними методами наспереди до його національної згуртованості, основні свободи людини, територіальні соборності і незалежності України".

В першій частині цієї книжки вміщені документи й матеріали про насильну репатріацію 1945—51 рр., бо Москва хотіла знищити українську еміграцію. В другій частині цього збір-

характеризує населення, як "тепліх та приязних росіян які зацікавлені в Америці та в американцях". Але його весь час бентежило певне відчуття, що за ним, наче за політично підозрілим, стежить російський уряд — "ніби нічого особливого — тільки почуття, що за мною слідкують" — пише Полі. Йому подобалися тамтешні краєвиди, але тут і там його зачіпали якісь люди, коли він фотографував будівлі, пейзажі, чи навіть дітей.

Вкінці Кеннет Полі стверджує, як видно з великого полетію: "Я вдолелений, що я є фотографом тут, а не там".

Туристка постачає Советському Союзі гроші, але й такі американські громадяни та спочатку недовірливі, як Кеннет Полі, привозять з-поза залізної завіси щось цінніше, ніж гроші, — ім відкривається правда про дійсність.

приблизькому дворі українські традиції — портрети своїх великих предків, клейноди, документи, грамоти, відвідував з родиною Богослужбу в місцевій церкві. У батька була зокрема акорінена традиція уніатської Церкви з уваги на ролі, яку в ній відіграв рід Шептицьких. Жили в нього давні надії, що УКЦ, зокрема зреформований єзуїтами василіанський чин, буде помістом і знаряддям поширення унії на сході Європи. Це була частина тема розмов батька зі сном і коли Роман врешті рішився стати василіанцем, він поклався в листах до батька на ці розмови. Батько бажав, щоб один із його синів вернувся до віри батьків. Пише про це мати Романа так: "Це було взимку 1862 р. Ми верталися присмерком саними з прогулянки й й говорили про сподівану першу дитину. Мій чоловік сказав: "Якщо матиму кілька синів, я хотів би, щоб один із них став уніатським священником". На цю його заяву я скрикнула, ніби передо мною відкривалася пропасть, а він додав: "А це тоби, щоб зреформувати руське духовенство".

Коли батько підтримував у сина пов'язаність з нашою Церквою, а тим самим і з поєднанням з нею нерозривно українським народом, мати, польська патріотка і католичка західного типу, незвичайно побожна й глибоко релігійна, вщеплювала в сина любов до Бога і прив'язаність до римо-католицизму та польськості. Вона не протиставляла б бажанню Романа стати римо-католицьким священником, чи монахом, але коли син заявив їй "Мамо — я вже постановив: буду василіанцем, напишу татові і вступлю до новіціату", то Софія Шепт. записала в своїх споминах: "Мене наче громом вдарили ці його слова. Ромтук — іншого ніж я обрду! Від найдавніших часів я чула, як про руське духовенство говорять з погордою. Обрду я не знала зовсім, я бачила тільки його представників у найнижчому суспільному шарі, а те, що не було темне, виступало як ворог латинської Церкви і польської національності. Загрозна унія, навернення Сходу, відносна східної Церкви — все те не мало для мене значення. Я одне розуміла і бачила: якийсь величезний, неволимий хрест протігав свої рамена, а в тому хресті мій Ромтук, мій Ама, що покидає обрду, в якому я його виховала, покидає все, що об'єднувало нас, покидає латинський Костел, після Бога над усім мені дорогим".

(Продовження буде)

обширне приватне листування митр., яке доповнює б і з особистої точки зору навітало б сухі архівальні матеріали.

У тяжкі історичні моменти життя нашої нації Боже Провидіння посилало нам мужів, які рятують її перед загинінням, дають їй з упадку і вказують їй шлях, яким має прямувати.

Таким Мужем Провидіння треба вважати й митр. Андрея, який у майже чудесний спосіб повернувся до свого народу, відшукував в собі зовнішні приналежності до українства, від якого відійшов його рід, що разом з родом Дрогоївських впродовж 300 років опирався польонізації і шойно при кінці 18 століття засмілювався релігійно й національно з польською аристократією.

У своїй доповіді я постарався з'ясувати очі ірраціональні, надприродні, провідні елементи, психологічні аспекти й зовнішні обставини, які заважали на тому, що Роман, не зважаючи на приману блискучої кар'єри й вигідного світського життя, які стелилися перед молодим аристократом, рішився замінити їх за черну рясю, порвав усі вузли, які едали його з римо-католицизмом і польськістю та вернувся до приналежності історичного долену народу своїх предків, хоч знав скільки хрестів прийде йому перенести на цій тернистій дорозі. За свій наряд готов був піти на мученицьку смерть.

Без пізнання цих елементів і обставин, без аналізу духовних цінностей Романа, ми не могли б зрозуміти, як він міг доклати такі великі на історичну міру діла, як зміг подолати стільки ударів від ворогів і своїх, зокрема від москвофілів, віднодумних і релігійно індеферентних наших груп, а що найгірше від власної іспархії. Як бачимо в тому відношенні історія повторяється...

Вузнами, які далі невидимо едали рід Шептицьких з українською нацією й які допомогли молодому Романові Марії Александрові графові Шептицькому повернутися на лоно рідної Церкви й народу, був цілий ряд уніатських церковних діячів, яких цей рід видав: Варлаам, Атанасій і Лев Шептицькі, при чому два останні здвинули храм св. Юра й митрополітшу палату у Львові.

Батько митрополита Іван, хоч і спольонізований та одружений з аристократкою-полькою, зберігав у своєму

Вручено...

(Закінчення зі стр. 1-01)

тупає в обороні політичних в'язнів по цілому світі. Приймаючи цю нагороду в Осло, як теж на міжнародній конференції щодо оборони прав людини, яка проходила в Стокгольмі, речники Міжнародної Амнестиї закликали Об'єднані Нації та держави світу нести кару смерті. Та кара існує в понад 100 державах, повідомили представники цієї організації.

В норвезькій столиці минулої суботи теж вручено Нобелівську Нагороду Миру за 1976-й рік, бо минулого року не признано цієї нагороди нікому. Спізнену нагороду тепер одержали дві жінки з Північної Ірландії, Майред Корріган і Бетті Вілліамс, за створення організації для припинення війни між протестантською більшістю і католицькою меншістю в Північній Ірландії.

Т-во Українських Інженерів Америки
Метрополітальний Відділ Нью Йорк

просить усіх
Членів Родинами
на

ЯЛИНКУ

що відбудеться

в суботу, 17 грудня 1977 р., о год. 7-й веч.
в залі Українського Інституту Америки

2 Схід 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

В програмі виступи: сопрано ЛЯРИСИ МАГУН-ГУРИН,
піаністки МИРОСЛАВИ БАСЯДНИСЬКОЇ та гумо-
ристів інж. ТАРАСА ГРИЦЯ та інж. ОЛЕКСИ
СОЛТИСКИ.

Гутірка при чаю з перекусом.
Гостям раді.

„СВЯТА СОФІЯ“ — РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО

УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, ЗСА

ЗВЕРНЕННЯ

ФІЛІА УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЧЬКОГО

УНІВЕРСИТЕТУ у ФІЛАДЕЛФІЇ, Па.

підготує

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
І ДОКУМЕНТІВПАТРІАРХАЛЬНИХ
ЗМАГАНЬ (1963-1978)

Цей збірник започаткує серію наукових видань Філії
для відзначення 1000-ліття християнства в Україні.

Прохаємо всіх Членів патріархальних товариств і
мирянських організацій та поодиноких осіб пересилати
відповідні документи, листи, статті, витинки з часописів,
знімки, тощо на адресу Філії УКУ:

U.C.U. — Documentation Dept.
7911 Whitewood Rd., Elkins Park
Philadelphia, Pa. 19117

Кожний використаний вказ буде гідно відзначений
у збірнику.

ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ
Директор Філії

Увага! Увага!

БУВШІ СТУДЕНТИ ГРАЦУ І ЛЕОБЕНУ!
СХОДИНИ 6. СТУДЕНТІВ

НАЗВАНИХ ШКІЛ В РАЙОНІ НЬО ЙОРКУ
І ПІВНІЧНОГО НЬО ДЖЕРЗІ

(Ті що були і не були на З'їзді)

відбудуться

в суботу, 17 грудня 1977 р., о год. 7 веч.
в Українському Народному Домі

140 Prospekt Avenue, Irvington, N.J.

В програмі висвітлювання фільмів з Австрії,
упорядкування книг

і Товариська Зустріч.

ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСІХ.

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА

СЛАВИ ГЕРУЛЯК

18-го грудня — 4-го січня 1978 року

в майстерні при 206 Схід 6-та вул., Нью Йорк

Відкриття 18-го грудня 1977 р., год. 1 по пол. до 6-01 веч.
Виставка відкрита кожного дня від 11-01 до 6-01 веч.

(212) 260-4490

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ у НЬО ЙОРКУ

136 Друга Авеню, II поверх

(Дім Українського Визвольного Фронту)

П'ятниця, 16-го грудня 1977 року, год. 7-ма вечора
ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

- Вокальний Ансамбль „ПРОМІНЬ“ під кер. БОГДАНИ ВОЛЯНСЬКОЇ: народні і рідняні пісні.
- Членки гуртка „МОЛОДА МУЗА“ при 82-му Відді. СУА: „Нескорений Дух“, рецензії і читання творів. М. ЗЕЛІК, Л. КАНЮГА, О. ШЕВЧУК.
- Учні Балетної Школи РОМІ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ: М. БУРАЧОК, К. КАБАЛДЕРО, М. МАНДЗІЙ, С. НАЗАРКЕВИЧ, виконують народні і класичні танці.
- При фортепіані: д-р ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ.
- БОГДАН АНДРУСИШИН: українські і білоруські пісні, під акомпанімент гітари.

Український Інститут Америки

мас примісність подати до відома, що

НОВОРІЧНА ЗУСТРІЧ

ЧЛЕНІВ, ЇХ РОДИН І ЗАПРОШЕНИХ ГОСТЕЙ
відбудеться

дня 31-го грудня 1977 р. Початок год. 10-та веч.

у власному приміщенні при 2 Схід 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

СТРІЙ ВЕЧІРНИЙ.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ! ВИКОРИСТАЙТЕ ОСТАННІЙ МІСЯЦЬ ЦЬОГО
РОКУ ДЛЯ ЖИТТЄВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕБЕ І СВОЇХ РІДНИХ.
РОЗПІЧНІТЬ НОВИЙ РІК З ДОСТАТНІМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ НА СТАРІСТЬ
ТА НА ВСЯКІ НЕСПОДІВАНКИ ДОЛІ. ЩЕ СЬОГОДНІ ЗВЕРНІТЬСЯ ПО
ФАХОВУ ПОРАДУ ДО МІСЦЕВОГО СЕКРЕТАРЯ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стр. 2-01)

„розкладницькими анархі-
зованими елементами“, і
те, як провідний діяч Се-
лянської Партії називає
членів УНРади „ліяками,
розпусниками і просто
титуюваними нездарками,
які не могли не програти
національно-визвольної ві-
йни в 1917-1921 рр.“ Без
„крутійства“ не могла
обійтися і Селянська Пар-
тія, яка схвалила резолю-
ції „проти створення адмі-
ністраційного центру Ка-
толицької Церкви в столи-
щі“ і дивується тому, що
проти „українського селян-
ства“ виступили за ті ре-
зольюції інші партії в УНРа-
ді, хоч ці резолюції „мали
виключно теоретичний ха-
рактер“. А який інший
характер вони могли мати?
„Теорія“ своє зробила...
Патріархату немає.

В книжці надруковані
цікаві матеріали, оригінали
яких передано до Україн-
ської Бібліотеки ім. С. Пе-
тлюри в Парижі. У Збірни-
ку надруковано понад 25
світлих, головним чином
осіб, що про них розповіда-
ється. Книжка дає багато
цікавого матеріалу, як сва-
рилися між собою окремі
групи нашої еміграції, це
значить як вони „політи-
зували“.

Анатоль Камінський. До
перспектив нашої полі-
тики. Сучасність, 1977,
ст. 191. Обкладинка
Любослава Гуцалюка.

Це вже п'ята книжка
цього автора, який цікави-
ється, можна б сказати,
теорією революції і хоче в
цій новій праці з'ясувати
„перспективи нашої полі-
тики“ в найближчих роках,
коли треба б було переби-
рати владу після теперіш-
ньої російської комуністи-
чної диктатури. В англійсь-
кому перекладі назва цієї
книжки (по нашому) зву-
чить ясніше „Міркування
про українську політику“.
Всі наші політики, і ті, які
цікавляться політикою,
могли б з користю прочи-
тати цю книжку, що має
дев'ять розділів.

Автор підготував чи-
тача до того, щоб в остан-
ньому розділі мати висно-
вок про те, що в нас, „як
правило, в усіх програмах
більше говоримо про те,
що ми відкидаємо, проти
чого ми виступаємо, і лише
дуже загально стверджу-
ється, що конкретно на
його місце ми пропонує-
мо“.

А. Камінський ствер-
джує, що „конечною пере-
умовою суверенного й по-
новартісного буття народу
— є національна власна
підметність, або на простій
мові — воля бути собою,
чи, за Шевченком, бути
господарем у своїй хаті“.

Автор розглядає справу
нашої боротьби в площині
наших власних сил, ворожого
окупаційного режиму, чу-
жих антирежимних сил та
загальної міжнародної си-
туації, і приходить до вис-

новку, що український на-
рід зможе перемогти, хоч
ворогові властиві зменши-
ти наш національний по-
тенціал, бо навіть після
найбільш кризових ударів і
упадків... в народі є „ор-
ганічні елементи нації, які
виходять з традицій, від-
чуття зову крові і землі та
осмислення своєї власної
підметності хоч би тільки
незначною частиною наро-
ду в час його упадку“.

Автор вказує на 1917 рік і
на 60-ті роки після терору
Сталіна, коли українство
вибухало з вулканічною си-
лою...
Для читачів „Свободи“
цікавий розділ „Народ —
еміграція“ (53—73), в яко-
му автор не побоювався ска-
зати правду про речі, які
проводили деяких емігрант-
ських груп уважають за
„святі“. А. Камінський
об'єктивно, як історик ди-
виться на акт з 30-го червня
1941 року, і на різні роз-
коли між організаціями на-
ціоналістів. Автор вказує
на те, що могли зробити
емігранції інших народів,
жидівського (автор пише
„єврейського?“), ірланд-
ського та тепер палестин-
ського, представник яких міг
промовляти в ООН.

Автор міркує, що „побіч
еволюційних форм бороть-
би мусить існувати теж
революційна концепція, як
практична альтернатива і
перспектива цілісної націо-
нальної політики, і було б
гірше, ніж зле, якщо б ми
самі обмежували перспек-
тиви нашої визвольної
боротьби тільки до її ево-
люційної форми“.

В останньому розділі,
що зветься „Справжнє
усуспільнення, як програ-
ма альтернатива“, ав-
тор говорить який лад мав
бути в Україні після
повалення теперішнього
режиму. Цей лад, „на мові
сучасної термінології — на-
зивається модерним демо-
кратичним соціалізмом“.

Мали б бути три роди
власності в сільському го-
сподарстві: приватна, ко-
оперативна і державна.
Державною суспільною
власністю мали б бути —
важлива промисловість, при-
родні багатства, великі і
середні банки і велика тор-
гівля.

В політичній діяльності
пропонує автор таку про-
граму: „Деконцентрація
влади, 2. Нарід рухатиме
про все через парламент і
референдуми, 3. Не буде
дискримінації, 4. Вільна
ініціатива в економіці, 5.
Забезпечення передумов
для вільної творчості.“

Ці „усуспільнення“ бу-
ло б можливе, коли б ЦК
КПРС відмовився від вла-
ди, або коли б його змуси-
ли це зробити.

Трапилося так, що оби-
дві рецензовані книжки на
політичні теми. В обидвох
читаємо про незгоду між
українськими політичними
організаціями, бо А. Камі-
нський виразно підкрес-
лює те, які шкоди виникали
з того, що українська ор-
ганізація націоналістів роз-
колювалася на кілька час-
тин. Не на добро йшло
нашій українській справі і

ВИСЛІДИ ЖІНОЧОЇ...

(Закінчення зі стр. 2-01)

перейшло поверх 20,000
осіб, оглядаючи, купуючи,
або колектуючи всякі дру-
говані матеріали.

До сподіваного удару
поміж двома угруповання-
ми в теперішнім американ-
ським жіночій русі не дій-
шло, за винятком декілька
словних спорів на площах
поміж малими групами, що
свої симпатії проголошували
при допомозі транспа-
рантів, афішів, летючок і
мегафонів. Жінки з опози-
ції з-під стягу Філіс Шлаф-
лі, амбітної і ельквентної
жінки, отже ті, що піддер-
жують Ігел Форум, Про-
Лайф, Про-Фемілі, і подібні
правішні коаліції, відбули
в Гюстоні свою власну кон-
ференцію з участю понад
10,000 жінок, чоловіків і
дітей та ухвалили свої резо-
люції.

Ухвали на Конференції
переходили замітною біль-
шістю, зваживши, що деле-
гаткам з опозиції належало
лише яких 15 до 20 від. го-
лосів, отже на 2,000 управ-
лених до голосування (крім
делегаток, право голосу
мали всі члени комісії) —
лише яких 400 осіб, які при
кінці останньої сесії виїхали
демонстраційно зі залу, спі-
ваючи „Боже, благослови
Америку...“

Остання резо-
люція доручає поклонання
Комісії Конференції, яка
мала б підготувати на-
ступну конференцію, по-
змові за два роки і якщо
будуть знов призначені на
це відповідні фонди. Взага-
лі ж, для здійснення усіх
резолюцій треба б більшо-
нових фондів, які Конгрес
не буде спішитися призна-
ти. Однак деякі закони вже
є в підготові в конгресових
комісіях або й ухвалені і
фонди призначені (напр.
в справі опіки над дітьми).

Без сумніву становище
конференції в справі абортів
причинилося до компромі-
сового погодження зміни
теперішнього закону, що
дозволятиме на оплачуван-
ня абортів незможних жі-
нок у спеціальних випадках
з фондів Медичної Допомо-
ги (спільна резолюція Кон-
гресу в дні 7 грудня, 1977).

У висліді конференції і
згідно з законом 94-167,
черговим завданням Кра-
євої Комісії на наступні
місяці буде опрацювати
ухвалені План Акції у
форму пропонування зако-
нопроектів та переслати
звіт до 21 березня 1978 року
до Конгресу і до президента
Картера. Тоді Президент
має переслати до Конгресу
свої рекомендації до 19 ли-
пня 1978 року.

Яка ж була участь украї-
нських жінок в Гюстонській
конференції? Всіх їх, актив-
но зайнятих в часі конфе-
ренції, було всього одинад-
цять.

Делегатки з назначення:
Уляна Целевич — Чикаго,

те, що Селянська Партія не
могла знайти спільної мови
з іншими партіями. Хто
винен, нехай рішає читач.
Цікаво чи наші люди
зрозуміють колись те, що
не вистачає просити в Бога
єдності, але нею жити, як
це роблять державні наро-
ди.

Помілилось за наших друзів!

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів
Фонду Катедр Українознавства (ФКУ).

В п'ятницю, 16-го грудня 1977 року, о год. 8-й ранком,
в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, Масс.,
Величмудостийн духовний опікун ФКУ, Впрен. о. декан
Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію за
Бл. П.:
Ярослава
О. Филипова
Левка Б. Филипова
Ярослава Рибалта
Юрія Бурлаку
Миколу Гнатишака

проф. Михайла
Овчинника
Івана Бонка
о. крилош. Івана
Прокоповича
Юлію Белей
Лілію Гавриляк

Просимо всіх Членок і Членів ФКУ прилучитись до
нас і в похіді спільних молитов до Всевисьного зберегти в
неприминаючій відчуженості та пошани світлу пам'ять тих, що
творили добро.

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о.
Петро 10-го лютого 1978 року.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

УПРАВА 12-го ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)
у ФІЛАДЕЛФІЇ, Па.
повідомляє, що у сороковий день смерті
ГОЛОВИ ПРОВІДУ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

сл. п. ОЛЕГА
ШТУЛЯ-ЖДАНОВИЧА

буде відслужена

ПАНАХИДА

у неділю, 18 грудня 1977 р., о год. 11:30 ранку
в Православній церкві св. Покрови

при 12-й і Овклейн вул. у Філадельфії, Па.

На цю відправу запрошуються Українське Громадянство
взяти численну участь.

Рівночасно Управа Відділу складас щирю подяку
п-ні ЕВДОКІЇ ДИЧКО-БЛАВАЦЬКІЙ за безплатне та
зразково патріотичне виголошення на своїй радіо-
програмі про смерть та похорон Голови Проводу
Українських Націоналістів
сл. п. Олега Штуля-Ждановича.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого і Невіджаданого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСА, БРАТА І ВУЙКА

бл. п. д-ра ОЛЕКСАНДРА
САНОЦЬКОГО

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 17 грудня 1977 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Духа в Брукліні, Н. Й.

Приятелів і Знайомих про молитви за спокій душі

Покійного просять —

ДРУЖИНА з ДІТЬМИ І ВУКАМИ
І СЕСТРА з РОДИНОЮ

Ділимося сумною вісткою про смерть

бл. п.

ДАРІЇ зі СІЯКІВ КУБІЙОВИЧ

народжена 26 грудня 1908 року, Бучач, Україна,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами, померла 6-го грудня 1977 року,
Сарсель, Франція.

Чоловік — ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ

Сестра — ОКСАНА І. ШУРОВА з чоловіком ЛЕВОМ

Ближча і дальша Родина

З глибоким смутком повідомляємо, що в неділю, 11-го грудня 1977 року,
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І СИН

сл. п.

АНДРІЙ ПЛЕШКЕВИЧ

на 47-му році життя.

ПАРАСТАСІ ПАНАХИДА — в середу, 14-го грудня 1977 року, о год. 7-й веч. в по-
хоронного заведення Каппа, 2321 W. Chicago Avenue, Чикаго, Ілл.

ПОХОРОН відбудеться з того ж похоронного заведення в четвер, 15-го грудня 1977
року о год. 9-й ранку до катедр св. о. Миколая, а опісля на цвинтар св. о. Миколая.

Горем прибиті:

друзиня — ТАНЯ

син — БОРИС

родичі — ЮРІЙ І ТЕОДОРА

стрийко — ОМЕЛЯН ПЛЕШКЕВИЧ з Родиною

швагер — д-р АРПАД АЛЬМАССІ з Родиною

Ближча і дальша Родина в Америці і за границею

Ділимося сумною вісткою, яка наспіла з Бережан,
що 21-го листопада 1977 року,
на 90-му році життя, відійшла у Вічність,

сл. п.

ОЛЬГА ШТОКАЛКО

вдова по бл. п. о. Павлові, мама відомого лікаря, славного
бандуриста — св. п. д-ра Зеновія Штокалка.

ПОХОРОН відбудеться 23-го листопада 1977 року в Бе-
режанах.

Просимо щиро помолитись за спокій душі Мами
і Сина.

ВІРА зі СІНАМИ та МАМОЮ

